

Diarienumr: BN-2016/00754

Uppföljning av projekt med särskilt kommunalt bidrag för elsanering av bostäder

Förslag till beslut

Byggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att projektet särskilt kommunalt bidrag för elsanering av bostäder upphör. Bidraget har inte ett lagligt stöd i de lagreglerade bidragsformerna enligt socialtjänstlagen eller bostadsanpassningslagen

Ärendebeskrivning

Personer som besväras av elkänslighet har sedan 2007 kunnat ansöka om elsaneringsbidrag för 75 % av kostnaden med ett maxbelopp på 50 tkr. Den enskilde står själv för 25 % av totala kostnaden samt kostnader överstigande maxbeloppet. Beslut om detta särskilda kommunala bidrag antogs av kommunfullmäktige 2006-02-27 (KF § 30). Ett särskilt regelverk för denna bidragsform togs fram 2007 för att tydliggöra vilka åtgärder som skulle omfattas av bidraget. Det finns inget lagstöd för denna bidragsform och överklagan kan enbart ske enligt kommunallagen.

En uppföljning med bidragstagarna genomfördes 2010 om nyttan av utförda elsaneringsåtgärder. Kommunfullmäktige beslutade 2011 om en förlängning av bidraget på ytterligare 3 år. Ansökningarna har handlagts av Bostadsanpassningen och beslutats av byggnadsnämnden.

Elsaneringsbidraget ska inte sammans blandas med bidrag enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag (SFS 1992:1574) där stöd för elsanering inte medges enligt rättspraxis.

Uppföljning av utförda åtgärder har skett via besök och utskick av enkät för att få kunskap av nyttan av utförda elsaneringsåtgärder och hur de har upplevts över tid.

Ny uppföljning via enkäter har skett 2014 och 2016. Den senaste enkäten skickades även till personer som beviljats bidrag tidigare men inte deltog i 2014 års enkät.

Sammanställning av utbetalda bidrag under åren 2007-2015

Under tidsperioden 2007-2015 har elsaneringsbidrag beviljats för totalt 390 569 kronor fördelade på 12 personer, varav 6 personer har ansökt om bidraget mer än en gång. Fyra av bidragstagarna har uppnått maxbeloppet på 50 000 kronor. Snittkostnaden per ansökan är 17 753 kronor.

Tjänsteskrivelse

Dnr: BN-2016/00754

ÅR	ANTAL ÄRENDEN	UTBETALDA BIDRAG
2007	3	67 201 kr
2008	1 + 1 avslag	50 000 kr
2009	3	34 804 kr
2010	8	99 193 kr
2011	2	34 688 kr
2012	1	5 548 kr
2013	1	48 328 kr
2014	1	19 211 kr
2015	2	31 596 kr
TOTALT	22 + 1 avslag	390 569 kr

De vanligaste åtgärderna

Förutom åtgärderna så har även bidrag beviljats för eventuell konsultkostnad för mätning av vagabonderade vågor och mikrovågor före och efter elsanering av bostaden samt kostnad för framtagande av åtgärdsförslag som medföljt ansökan.

De vanligaste elsaneringsåtgärderna som bidrag har beviljats för:

- måla väggar och golv med avskärmande vägg
- mikrovågsskyddande folie/avskärmande nät på enstaka fönster
- jordning av all el
- åtgärda de vagabonderade strömmarna
- installation av Netcleaner, elmiljötransformator
- installation av HF avledare, separat jordtag installeras vid matningspunkten för fastighetens elsystem eller vid inkommande fjärrvärmeledning
- muffning av fjärrvärmerör.

Resultat av enkäter

Uppföljning av upplevelsen och nyttan efter utförda elsaneringsåtgärder har utförts via enkät 2010, 2014 och 2016. Av de totalt tolv personer som erhållit bidraget har tre flyttat till annan bostad, varav en flyttade på grund av sin elkänslighet.

Alla anser att elsaneringen har fått den effekt som de hade förväntat sig och upplever att elsaneringsåtgärderna i bostaden har medfört en förbättring av deras livsmiljö. Några personer anger att boendemiljön efter elsaneringen över tid har försämrats då miljön utanför bostaden påverkar negativt med allt fler master, ökning av trådlösa nätverk och DECT telefoni. I enkäten framkommer önskemål om en fortsättning av detta bidrag då alla upplever att deras boendemiljö och livskvalitet har förbättrats, även om det finns mer att göra både ute i samhället och i den enskilda bostaden. En synpunkt har varit att kontinuerliga fjärravläsningar av kommunens elmätare påverkar elkänsliga. Övriga synpunkter är att kommunen bör

Tjänsteskrivelse

Dnr: BN-2016/00754

tillhandahålla samlad tekniskt kompetens inom området med egen mätkonsult samt planera för fler bostäder och äldreboenden för elkänsliga i lågstrålande områden.

Slutsats

Förslaget på beslutet grundas på följande:

- Finns inget stöd i de lagreglerade bidragsformerna enligt socialtjänstlagen och bostadsanpassningslagen. Elsaneringsbidraget kan vid en prövning vara tveksamt ur kommunalrättslig synpunkt då det kan ses som bistånd till enskild, vilket inte är tillåtet utan direkt lagstöd.
- Fåtal ansökningar, klar minskning sen 2010.
- Kompetens kring elkänslighet och vilka elsaneringsåtgärder som krävs för att minska eventuella hälsorisker finns inte inom organisationen för att göra en rättvis bedömning. Handläggningen av dessa ärenden är mycket tidskrävande.
- Socialstyrelsen, Boverket och regeringen har anfört att kunskapsläget fortfarande är sådant att belagda samband saknas mellan elektromagnetiska fält och människors hälsa. Statens strålningsinstitut har konstaterat att ytterligare forskning är nödvändig för att klargöra sambandet mellan exponering av elektromagnetiska fält och hälsorisker.

Flera kommuner som tidigare beviljade elsaneringsbidrag, bland annat Luleå, har upphört med detta bidrag. Anledningen är dels att det inte finns något lagstöd och att efterfrågan har minskat.

Beredningsansvariga

Britta Nordbrandt Nilsson
Chef Bostadsanpassning

Roger Gustavsson
Handläggare Bostadsanpassning

Beslutet ska skickas till

Umeå kommun, kommunfullmäktige

Britta Nordbrandt Nilsson
Chef Bostadsanpassning